

Cunter memia blera birocrazia: Reto Gurtner.

Denise Diller, Viamala Turissem, e Philipp Bühler, mainaproject Grischun Viva.

El segna per in svilup cultural: Giovanni Netzer.

Maina ina buna scola auta: Jürg Kessler.

FOTOS G. N. STGIER

La hotellaria era represchentada entras Jürg Domenig (a san.) ed Ernst Wyrsch.

Per singulas regulaziuns: Eveline Widmer-Schlumpf.

Francisca Obrecht, la presidenta dal cussegl marca «Grischun», e l'architect Valentin Bearth.

«Empè da birocrazia dapli comunicaziun»

Marca «Grischun»: Dieta a Flem

DA GION NUTEGN STGIER / ANR

■ **Als Grischuns manca savens la confidenza en sasezs e cunzunt en lur products. La birocrazia na porta nagina valorisaziun. Il telefonin haja per in pau dapli valor che mintga bursa. Lamentim na meglierescha er betg la situaziun turistica.** Tema central da la dieta da la marca «Grischun» da venderdi passà a Flem è stà: «progressiva provinza». Per avair turisticamain ed economicamain success dastga ina regiun sco il Grischun senz'uter vegnir progressiva. L'atenziun saja segir pli gronda cun ina reclama pli progressiva, ha ditg *Matthias Horx*, il futurolog. El ha er ditg che las citads e las cuntradas ruralas vegnian a s'avischinar adina dapli en ils proxims decenns.

Ina natira intacta

Oz saja gia uschia ch'en las citads ins n'enconuschia naginas stagiuns. Trends sajan bain fenomens dal temp actual, la realitad saja che nossa societad tschertgia adina dapli regiuns champestras, lieus cun ina natira intacta e cuntradas purilas. Horx è persvas ch'adina dapli persunas midan da la citad en regiuns cun ina buna qualitat da viver. Tar quella tutgan er ina buna scola fundamentala, l'acceptanza da mintga nov abitant, l'integraziun da tuts e lura er creativitat ed innovaziun. Il Grischun, quel haja uschè bleras regiuns cun in'atgna singularitad e gist quella saja da trair a nez. Projects curaschus, cooperaziuns sur las vischnancas e visiuns localas, tut quai dastga er na man-

car tar ina provinza progressiva. Ultra da quai saja in nuncosmopolitissim indispensabel per avair in bun avegnir, ha menziunà il futurolog.

Chapir ils clients

A la discussiun al podium èn sa participads *Reto Gurtner*, turisticher cun corp ed olma, *Jürg Kessler*, il rector da la HTW, *Giovanni Netzer*, l'intendant da l'Origen Festival Cultural e l'antieriura cussegliera federala *Eveline Widmer-Schlumpf*. Manà la discussiun ha *Gieri Spescha*. Gurtner è da l'avis che per esser en l'avegnir pli innovativs saja cunzunt da chapir ils clients e giasts. El sajan quels che decidian noss futur. Il purtader dal Premi Milestone ha er ditg ch'empè da s'occupar cun memia blera birocrazia saja meglier d'investar quel temp en la comunicaziun. La realitad saja ch'oz haja mintga telefonin dapli valor che mintga bursa. Ultra da quai na portia la birocrazia nagins giasts ed er nagina persistenza.

Conscienza da sasez

Widmer-Schlumpf, ella ha ditg che senza intginas regulaziuns sa laschia nagin stadi e chantun governar. Ultra da quai hajan nus bain numerusas leschas, dentant bunamain tantas excepziuns. L'antieriura cussegliera federala è da l'opiniun che sa lamentar na saja segir betg la dretga via, er betg en il turissem, l'economia e la politica. Il Grischun haja numerus stgazis e gist quels saja da promover. Als Grischuns manca savens la conscienza da sasezs per vegnir in zap enavant. Creativitat saja segir avant maun, per realisar

quella manchia adina puspè il curaschi, ha ditg Widmer-Schlumpf.

Colliar ils raquints cun il lieu

Per avair success sin il champ cultural na saja betg d'inventar da nov la cultura, ha menziunà Netzer. Da sa dumandar saja, tge vulain nus raquintar. Be l'atgna fermezza tanschia betg, na, i dovria cunzunt er la singularitad, l'individualitad e l'originalitad dal lieu per far in'istorgia londeror. Natiralmain saja er d'avair la libertad per inventar novas istorgias, las finanzas e lura er la dretga relaziun tar in lieu. Il success da ses festival saja segir la singularitad da mintga producziun, ils lieus nua che quellas vegnian preschentadas e lura er il public fidaivel, ha punctuà Netzer. In bun exempel sajan bain stads ils davos trais concerts da l'emna passada en la tur cotschna sisum il Güglia la damaun a las 07.00 e tuts cun in grond public.

Dus terzs restan en il Grischun

Da grond'impurtanza en la scolaziun e furmaziun saja da scuvrir temas relevants per il futur, ha menziunà Kessler, il rector da la HTW. Gist tar la perscrutaziun saja da gronda muntada da dar quels temas enavant. Er a la tenuta envers la responsabladad umana, er a quella saja da dar en l'avegnir dapli atenziun, ha menziunà Kessler. El ha ditg ch'er la HTW stoppia e dastgia esser innovativa per star en concurrenza. 83% dals students da la scola auta na derivan betg dal Grischun, ha il rector ditg. Dals 17% students grischuns restan tuttina dus terzs en il Grischun suenter il studi.